

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények küldendők.

—
 Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai, valamint a felszólamlások küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Folyóban házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVEERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Közéletünk.

(T.) Két-három évvel ezelőtt elmélkedtünk itt e helyen arról, hogy fejlődési viszonyaink előrehaladása okvetlen maguk után vonják adminisztratív kiadásaink emelkedését s ha nem gondoskodunk eleve jövedelmi forrásokról, ha célszerű, okos befektelésekkel nem teremtünk alapokat, melyeknek jövedelmeiből az ily kiadásokat, — ha nem egészben is, de legalább részben — fedezhessük, pótdadónkat kell emelnünk, mert másból közkielcségeinket nem fedezhetjük.

Nagyon rövid idő kellett hozzá, hogy jövedelmünk beteljesedjék.

Előttünk fekszik az 1903. évre szóló költségvetés melynek végeredményeként constatálhatjuk, hogy pótdadónk 38%-ról 44%-ra emelkedik, ezt vonja maga után fejlődési viszonyunk. Ez némiképp megnyugtató lenne, ha nem kellene felhoznunk, hogy ez az emelkedés nem csupán időszerű, nem csupán egy felmerült speciális költség fedezésének következménye, hanem ez az emelkedés állandó jelleggel biztat bennünket.

Az emelkedés oka — eltekintve attól hogy néhány ezer korona fedezésére 2% már idénre fel lett véve de felhasználva

nem lett, — ugyanazon célra a jövő évre is annyi van felvéve, — ettől eltekintve tehát az emelkedés oka nagyrészen a kataszteri munkálatok költsége, melyet már az idén kiadtunk. Jövőre jön a betét szerkesztés még nagyobb költsége, ehez jönnek az építkezési, világítási s más, a fejlődési viszonyok által követelt költségek, melyek miatt közkiadásaink — magától értetődőlegbizony nem csökkenni, de emelkedni fognak,

Ezekkel szemben nem lehet, nem szabad tétlenségben lennünk, gondoskodnunk kell oly eszközökről, melyek ha nem rögtön is, de közelebb vagy távolabb jövőben mérsékelni fogják a pótdadó emelkedését. Módotokat kell keresnünk, hogy közkiadásaink ne csupán a pótdóra nehezkedjenek.

Elodázhatatlan kötelelcsége az előljáráságnak ezekről gondolkodni, az aktív cselekvés terére lépni, mert hisz nem lehet közömbös előttük, hogy gazdasági, ipari és kereskedelmi viszonyaink hanyatlanak, anyagi erőnk gyengül, ugyanakkor azonban adózási viszonyaink emelkednek, közkiadásaink szaporodnak.

Némi aggodalmat kelt, hogy az új városháza építésével késedelmeskedünk, és az építkezési költsön összegét mind eddig nem finanszíroztuk, pedig a pénzvizonyok

kezdenek rosszabbra fordulni, a pénz kezd drágább lenni, a kamat lábak emelkednek, minélfogva a kamat különbözet ismét csak pótdadónk terhére esik.

Nagyon kívánatos volna a vásár és piacz jog megszerzésének kérdését is napirendre tűzni, vagy ha ezt nem is, legalább tanulmány tárgyává tenni, hogy ennek megszerzésével járó kölcsön ügylet miképpen lebonyolítható a többi kölcsön ügylettel s nem-e maradna ebből is hasznunk annyi, hogy ez által is mérsékelhetnénk közterheinket?

Ezek mind olyan dolgok, melyeken érdemes gondolkodni; de maga a kérdés lényege: pénzügyi kérdésünk rendezése, a ránk váró feladatokkal szemben elodázhatatlan tevékenységet követel.

Iskolaszéki gyűlés

A polgáriiskolaszék Csütörtökön ülést tartott, melyen határozatba menl. miszerint kérni fogják a polgári iskolában a latin nyelv tanítására egy meg bizottnak kinevezését; egyben ajánlatik erre a rom. kath. segéd lelkész; úgy szintén a leányiskoláknál a francia nyelv tanítására egyik tanárnőnek meg bizatását.

Tárgyaltattott továbbá az iskolai felszerelések sorjegyzéke, hogy abból esetleg valamely fölösleges tárgyak töröltesenek, minthogy a jegyzekben felsorolt tárgyakra nagy összeg szükségeltetik. A iskolaszék azonban nem igen talált törölni való tételt,

TÁRCSA.

Borus Estén.

Szőke Duna habjainál
 Borus estén meg-megállok,
 S hallgatom, lenn mit susognak.
 Miről búgnak a hullámok.

Köd borul a nagy folyamra —
 Mintha szive átka volna!
 Mormog a hab-hab szavában
 Mintha siró lelke szólna!

És az ár oly szomoruan
 Halad . . . Isten tudja hova . . .
 Mintha az én életemnek
 Reményeit vinné tova!

Vázolyi Gyula.

A kenyér.

Muló zivatar után hős nyári este, lucskos kis padon ültem a Ligetben. Oh, csodás ereje van ilyenkor a lence szellőnek s az ártatlan, kis zöld levélkének, amikor összezördülve a kettő oly titokzatos hangon beszélni kezd . . . Hogy megrázza az ember lelkét! . . . És eltűnik akkor a rózsaszínű szép világ dudvával benőtt göröngyös sűrűfészket látunk csak, sinicsenek rajta embe-

rek, utálatos kis fergek harcognak ott életrehalálra, egy-egy kis szeméért . . . Leng a szellő . . . és én érzem e titokzatos beszéd hatalmas varázserejét.

. . . Elfordulok. De most meg egy kis tarka veréb röpdös felém, egyre csicseregve:

— Csirip, csirip, emlékszel rá?

— Emlékszem. Sápadt, beesett arezu gyerek volt az a Siliska Lajos. Hosszu vékony tagjaival olyan ingadozva járt s úgy remegett, mint a gyenge nádszál, ha meghajtja a pajkos szellő. Olyan ifju volt még s már olyan öreg! Olyan komor volt már az arcza, olyan rideg a beszéde mintha csak egy ősz remetée lett volna. Nem társalgott velünk soha, hisz mi csak gyermekek voltunk hozzá, — legalább mi úgy éreztük. Játékaink és tréfáink elől elhúzodott, komoran nézte legsikerültebb csinyjeinket is. Nem, ő sohasem nevetett, legalább mi sohasem láttuk. Talán csak egyedül a tanulásnak élt. . .

— Csirip, csirip, nem igaz! . . . Pedig ezt mondjátok mindannyian róla. Persze ti nem tudjátok, mint rohant fáradtan haza az iskolából és mint futott kimerülten oda. Persze ti nem láttátok őt otthonában, abban a nyomoruságos kis viskóban, ti nem láttátok beteges édesanyját, ti nem láttátok szívében a korai gondot, nem láttátok benne a megeröltetett, tulterhelt szellemet.

Én ismertem őt, láttam vergődését. Nem felejttem el soha! . . .

Kikaptátok a bizonyítványt. . . Láttátok a Siliska arcán az örömet? Éppen kendermagot vittem volna kicsinyeimnek, be utána repültem, elkísértem a kis pincze ablakig, s betekinttettem dohos kis szobácskájukba. . . Kis, szegényes ágyon feküdt az anyja. Már akkor rég beteg volt. Hogy örült szegény, mikor haza jött a fia! Sohasem felejttem el azt a fagyos, de mégis édes mosolyt azon a halottsárga képen és azt a forró csókot, mit Siliska társad kapott.

Beállt a szünidő. Most következtek csak szegény Siliskára a nehéz napok! Tanítványai nyaralni mentek, iroda után kellett néznie. Nagy nehezen kapott is egyet. S míg ő megfeszített erővel körmölgetett, szántván a papirost, anyja otthon meglegedéssel és büszkén gondolt gyermekére. De szerette volna a szegény beteg mindig előtte látni, de szeretett volna Siliska is mindig mellette lenni. De a sors nem engedte. Ő pedig hatalmas. Siliskának kenyér után kellett látnia, azt pedig otthon nem találhatta meg. Menynyt kintlódott azért a pár fillérért. Hányszor nem evett szegény, csakhogy anyja ne szűkölködjék és a penészes pinczelakásra és orvosságra is teljen.

Amint egyszer este Siliska hazajött az irodából, anyját nagyon beteg találta. A szokottnál

esupán a Röntgen sárgákat találta fölőselegesenek (No, no!) s ezt a háromszáz koronás tételt akarta minden áron törölni, Dr. Hirn Márton hatalmas védelemben vette a tudomány a legújabb vívmányát s — talán — meg is marad. Annál nagyobb vita fejlődött ki a tanári könyvtár fölött, melyet egyesek csak kis részben akarnak beszerezni, mások meg egyáltalán fölőselegesen tartják, azon évvéléssel, hogy a polgári iskola tanárainak fölőseleges, sőt szükségtelen egyetemi képzettséget szerezni.

Hát ez egy kissé naiv felfogás, mert egy iskolának magas színvonalon álló minősége nem a díszes épületétől, nem kényelmes berendezésétől, még csak nem is egészen a szemléltetési eszközök halmozatától függ, hanem tanári karának minél magasabb fokon álló tudományos képzettségétől; már pedig egy tanár sem maradhat a képzettség ama fokánál esupán, melylyel a diploma kézhez vétele idő pontjában bírt, nem csak a saját érdekében, de az iskola érdekében is fölőttlenül szükség van a további önképzésre, a tudomány haladásával annak ismeretere, elsajátítására.

Egyébként az iskolaszék egy szűkebb bizottságot küldött ki, elnök, bíró, főjegyző, ft. Lévy Mihály apát-esperes, Dr. Hirn Márton tagokkal, a mely bizottság a polgári iskola igazgatójának meg hallgatásával, Lampel budapesti czéggel újabb megállapodást fog eszközölni az összes iskolai szükségletekre nézve.

Hiszük, hogy a bizottság e nehéz kérdést általános meglegedésre fogja elintézni.

Gazdasági munkás viszonyokról.

Ha még oly rendkívül magas napszámot ad is Magyarország a dolgozó osztálynak, még is csekély marad az átlagos évi bér és csekély lesz az inger a dolgozó népesség szaporítására mindaddig, míg minden évszakban nem képes elegendő foglalkozást adni a gazdasági munkásnak, mindaddig, míg a rövid, de kövér évszak kerészményén kell élni az esztendő hosszú sovány szakaszában. A magyar mezőgazdaság e szerint huzamosabban kénytelen a munkás hiánnyal küzdeni, mint más országé, mely termelésében több oldalú s az évi munkát egyenletesebben osztja be, vagy mely a pusztai mezőgazdaság mellett házi ipart is folytat s ezzel tölti ki mezőgazdasági munkától szabad idejét.

Legüdvösebb volna a magyar mezőgazdaságra nézve olyan független napszamos osztály, melynél be lehetne kopogtatnia valahányszor idegen segílyre szorul s mely nem verné költségre, mikor a gazdaságban a munka szünetel. De miként élhetne meg másfelől e napszamos osztály? Iparos munka, melyből a mezőgazdasági

sokkal rosszabbul érezte magát s még az éjjel kiszendvedett, csendesesen, senki sem tudott róla, még a fia sem . . .

Sokáig kábult volt az anyja temetése után, sokáig feküdt eszméletlenül. Hiszen ő is olyan gyenge, olyan sovány volt, mért kerülte ép őt el a halál, vagy még nem érett meg teljesen rája? . . .

Harmadnap valami vágy huzta ki meszsze a szabadba! Soha nem látott réteken, szabad területeken haladt át. S valami különös érzés fogta el itt a szabadban, hisz az is olyan üres, kietlen volt, mint az ő szive! . . .

Sok hollyongás után végre a Ligetbe ért. Mennyire visszatetsző volt most neki a sok lomb, a zöld, valami más után vágyott, olyan esupasz helyre, letarolt fák közé, ahol nem jár senki . . . Háborgatták bus lelkét ezek a lármás, vig gyermekek. El szeretett volna tűnni. Hátrafordult, hogy induljon, de ekkor eléjetermett diáktársa, Károly, hatalmas lapda volt a kezében s pajkosan köszöntötte. Siliskának ajkán fagyott a szó, ajkai összeszorultak, könnybe lábadt szemekkel nézett társára, nem tudott beszélni. Aztán is nehezen szólt:

— Hát te mit keresel itt? . . . Nem tanítsz senkit, sehol sem dolgozol?

szünet alatt fentarthatná magát, nincs; a dologtalan időközben tehát vagy parlagul kénytelen a munkás heverni s ez esetben a dolgozó gazda a munkaidőt oly busásan megfizetni, hogy a napszamos az év többi szakában is megélhessen belőle; mikor azután a mezőgazda megint nem lát abból hasznot, hogy a munkást csak koronkint foglalkoztatja; vagy a munkás kénytelen melleleg foglalkozást keresni, mi nagyban csak valamely kisebb gazdaság folytatásában lehetséges, már azután akár a napszamos e kisebb gazdaság, akár haszonbér fejében fentartja magának az első szót a bérlő, munkára megfogadásánál. De akár tulajdonos, akár bérlő a munkás, világos, hogy ilyen napszamos a mezőgazdának csak félig lehet napszamosa, mert éppen, mikor leginkább szorul segítségére annyi a dolga saját gazdaságában is, hogy alig győzi, az ő termése is csak akkor érvén sarló alá, mikor a nagyobb birtokosé.

A mezőgazdának azonban nagy oka van meglegedni, ha csak ilyen fél-napszamosokat is kap, mert pénzen, ha még oly bőkezűen osztogatná, sem könnyen talál elegendő munkást. Mint-hogy továbbá a napszamosok, kiknek valamelyek jövedelmük van, jobbadán falvakban, tehát a külön-külön fekvő javadalmaktól gyakran jó távol távolnak, a nagy birtokosság kénytelen volt arra törekedni, hogy saját jövedelmén egy-egy darabot kihalogatva, napszamos családokat telepítsen meg évek egész sorára.

Efféle munkások még nem igen számosak hazánkban, de a nagy helységek távol eső és földeikből nélkülözni is képes uradalmaknak igen üdvös ez intézkedés, nem mintha tán így jutányosabb volna, hanem így biztosabb a munka. De még a terhek egy részét is leveszik a telepítvényesek az uraság válláról, a baromban és gazdasági eszközökben megkivántató lelettárról gondoskodván, mi tökével nem igen bíró uradalomban tekintetbe volna veendő, ha másfelől a telepítvényes lakók házainak építése tetemes beruházásokkal nem járna.

MI UJSAG?

— **Közbirtokossági közgyűlés.** Az abonyi közbirtokosság, (uradalom) holnap tartja rendes közgyűlését. Megemlítjük, hogy holnap lesz 25-ik évfordulója, hogy Laczkó Pál, földbirtokos, ügyvéd, községi tanácsnok, takarékpénztári igazgató, volt 1848/49-iki nemzetőr főhadnagy, s a szabadságharc lezajlása után városunk volt főjegyzője, uradalmi ügyészszé megválasztott. Öszintén üdvözljük a köztisztelőben álló öreg urat s kívánunk neki hosszú életet s erőt további munkálkodására.

Szegény, azt hitte mindenki úgy él mint ő.

— Ne gunyolódj, — szólt ez — ugyan ki taníttatna velem, az összes tantárgyakból elbuktam! Megaztán ugyis minek? Egy cseppet sem szorulok rá! Csak most kaptam apántól ezt a lapdát, nézd, ugy-e szép? Nyolcz forint! A harmadik pár cipőt koptatom vele . . .

Siliska szökött tőle, az meg nem igen tartóztatta, nem jó pajtásra lelt benne: nagyon bus! Tovább haladt, de nem bírt sokáig. Forgott körülötte minden, majd elszédült. Ugy kezdte érezni, hogy ő nem az az Isten teremése, mint más. Mi büne lehetett neki? Nekitámaszkodott egy nagy fának és ott elkábult . . .

Vigan rugták körülötte a lapdát, nem vették azok őt észre. De észrevette a lapda, talán még meg is sajnálta. Egy tévesztett rugással neki esett Siliska gyomrának s az eszméletlenül esett öszsze . . . Csirip, csirip!

— A többit már tudod! A mentőkocsi vitte el s harmadnapra meghalt. Kimentem a temetésére, más ugysem ment a kocsija után. De minek is?

Nélküle is épp úgy forog tovább ez az óriási sár-glóbus! Mit árt egy ily gépezetnek, ha egy morzsikája kihull? — Gombház, . . .! Az emberek szivére pedig ne számítsatok!

Ez volt a Siliska diák históriája!

Anió.

— **Eljegyzés.** Széchy Szigeti Dr. Thaly Gábor ügyvéd, es. és kir. t. vadász hadnagy, — Széchy Szigeti Thaly Elek nagybirtokos és neje Teglási és Nagyertsey Ertsey Ida fia, eljegyezte id. Holtzspach Nándor leányát Luizát, Budapestről. A legszivélyesebb üdvözet.

— **Mulatság.** Az abonyi iparos ifjuság önképző-egylete ma este, az ipartestület helyiségeiben világpostával egybekötött zártkörű Születi Mulatságot rendez. Belépti-díj: Személy-jegy 1 kor. Család-jegy 3 személyre 2 kor. 40 fill. Kezdeté délután 5 órákor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Tápio Györgye ünnepe.** Tápio-Györgye községe mult vasárnap ülte Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulóját. A község a nagy hazafi emlékéhez méltón ünnepe. Délelőtt a templomban ünnepi istentisztelet volt, délután 2 órákor a község házán díszközgyűlés, a mely alkalommal Holovitz Márton főjegyző telkes beszédben méltatta Kossuth Lajos érdemeit, egyben határozattá ment, hogy az eddigi piac teret „Kossuth Lajos tér”-nek nevezik el s a táblákat gyűlés után hivatalosan fel is szegyezték. 4 órákor a főtéren remek ünnepély folyt le nagy számú közönség, valamint a környék községeinek képviselője mellett. A hazakon minden felé nemzetiszín zászlók lobogtak. Elsőül a daloskör elénekelte a Hymnust, az után Kotányi Manó hatásosan elszavalta ft. Lévy Mihály „Dal a honvédekről” című gyönyörű költeményét, majd Szeőke Dezső tanár nagy tetszéstől kísért lelkesítő emlékbeszédet mondott, a mely után Kovács Mátyás szavalta el nagy czésszel Taksony József „Kossuth századik születésnapján” című remek ódáját, s végül a daloskör a jelenlevő közönséggel együtt elénekelte a Kossuth notát. A sok ezernyi tömeg zeneszóval járta be az utcákat. 7 órákor nagy szabású tűzijáték, majd 8 órákor 200 területű bankett volt. A banketten szép beszédben szólt Sztraiga Imre Kossuth Lajostól, s felszólalt még Szeőke Dezső, Gerő Ödön s többek. Leikes s vidám hangulat tartotta a társaságot reggelig együtt.

— **Kocséron** a mult vasárnap volt a református templom szentelése.

— **Fölfüggesztett állatvásárok.** Pestmegye alispánja hivatalos leiratban értesítette a vármegye összes főszolgabíráit és polgármestereit, hogy a hasított körmű állatok vásárjait a nevezett állatok között kiűtött száj- és körömfájás járvány miatt Pestvármegye egész területére újabb intézkedésig beszüntette.

— **2000 hektoliter mustot** akar vásárolni Keeskeméten egy országos híri bor nagy kereskedő s e czélra kérte a keeskeméti Pinczeszövetkezet igazgatóságának segédkezését. Ide is eljöhethet.

— **Egy várkonyi fiu hőstette.** A 2-ik honvéd gyalogezred legénysége Nagyvárad környékén végezte ez idei őszi gyakorlatait. Hajmeresztő bikaviadalnak voltak szemtanúi. Egy bikát akartak lebunkózní, hogy annak husából a legénység másnapi menázsiját kikapják. De a nyolcz kirendelt és mesterségére is szakértő legény a hajsza alatt felbőszült bikával nem bírt, sőt szerte futott, egyedül Balogh János tartalékos tizedes várkonyi illetőségű mészáros legény mert a felbőszült bikával szembeállani, s egy torreadornak is becsületére való ügyességgel felkapaszkodott a bika fejére, azt szarvainál fogva lenyomta s a kezében levő taglóval egy hatalmas ütessel a bikát ártalmatlanná tette. — Jutalmául még azon napon őrmesterré léptették elő s most — tizenegyet napig feszíthet otthon Tiszavárkonyon a hosszú kardot esztergetve.

— **A pozsonyi mezőgazdasági kiállításon** majdnem a legnagyobb területet a Propper Samu czég foglalta el. Óriási csarnokban a Sack Rudolf világhírre vergődött gyártmányait 24 év előtt honosította meg hazánkban és ezek az ekék az ország különféle vidékein és különféle talajain több, mint 50 versenyben nyertek első díjat. Ennek következtében ezek az ekék igen hamar honosultak meg hazánkban s alig létezik gazdaság, melyben Sack-féle ekék alkalmazásban ne volnának. Azonkívül gazdasági szereket látunk e kiállításon, melyek talajviszonyaink különböző minősége mellett kitűnően beváltak. Frigyes főherczeg meglehetősen hosszú ideig szemlélte a kiállított tárgyakat s megjegyezte, hogy a Sack-féle gyártmányokat régóta ismeri, a mennyiben uradalmaiban is alkalmazták azokat és nagyon megvannak elégedve. Ő Fensége Propper urral való beszélgetése közben a gazdasági terén való kiváló jártasságának adta tanujelét. A főherczeg érdeklődése azután a „Dr. Gaspary és

társa" czég czeментgépei felé fordult, melyeket szintén Propper Samu vezetett be hazánkba s az említett czéget is képviseli. Az itt kiállított új módszerű gépek fontos szerepet vannak hivatva a gazdaszatban betölteni, amennyiben segélyekkel a gazdaszati ipar terén a gazdáknak foglalozás szereztek. Minden gazda e gép által abba a helyzetbe jut, hogy házföldő anyagát maga állíthatja elő, amennyiben e gépek segélyével homokból és kevés czeментből kitünő minőségű cserepek és kövek állíthatók elő minden jelentékenyebb költség nélkül. Ezt a gépet a kiállításban gyakorlatilag mutatják be s az anyag egyszerűsége, valamint a tetőcserepek, czeментlapok és építési kövek olcsó előállítására nagy föltűnést kelt. Különösen magyar viszonyok részére nagy jelentőségű e gép beszerzése s ugy Frigyes főherczeg, valamint a jelen volt miniszterek élénk érdeklődéssel szemlélték a demonstrációkat. Propper urat e gép bevezetéseért elismerés illeti s remélhető, hogy ez a gép, tekintettel gyakorlati alkalmazhatóságára, hazánkban hamar el fog terjedni. A Propper-féle kiállításban a Doering-féle chicagói gépgyár aratási- és kaszáló-gépei, valamint a gazdaszati gépipar több újdonsága, különösen rétmivelésre is vannak kiállítva. Propper uré az érdem, hogy gazdaköreinket a gazdaszati gépek és eszközök legújabb és legjobb példányaival megismerteti.

Gyógyszerész hallgatók minősítése. Eddig csak az lehetett gyógyszerész-hallgató, aki hat gimnázium, vagy hat reáliskolai osztályt végzett. A belügyminiszter, a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg arról értesítette most a főváros hatóságát és a többi törvényhatóságokat, hogy a polgári iskola hat osztályát végzett és az ezt követő három évi gyakoronokoskodás után az állami vizsgáló bizottság előtt gyakoronoki vizsgát tett patikárosok minősítése a főgimnáziumok és főreáliskolák elvégzése után szerzett minősítéssel egyenlő értékű.

Az állatok bélyegzése. A gazdaközönség régi szokását képezi, hogy az állatokat a czombon vagy másutt bélyegzik meg, miáltal az állatok bőre csekélyebb értékűvé válik. Erre vonatkozólag a magy. kir. földmivelésügyi miniszter 1896-ban egy rendeletet bocsájtot ki, mely szerint a gazdák figyelmeztetendők, hogy jövőben a tüzes vassal való bélyegzést vagy teljesen mellőzzék, vagy pedig azt a far helyett az állat szarván vagy állkapcsán alkalmazzák. Különösen fontos a lovaknál a farbélyegzést elhagyni, mert egy értékes lónál a farbélyegzés sokszor az érték egyharmadát is csökkenti. Pl. ezen a héten történt, hogy egy bécsi kereskedő Félégyházán vett egy igen szép sárga lovat, amelynek farán egy óriási süttött bélyeg volt. A kereskedő kijelentette, hogy a ló megér 1000 koronát, de mivel a süttött bélyeg elékteleníti, 700 koronánál nem adhat érte többet.

Az orosz nő. Dancsenko Vasszilije írő összegyűjtötte azokat a példabeszédeket, melyekből az orosz nő rajza szinte világosan tűnik elő és jellemző az orosz nép gondolkozási módjára. Ime a példaszók: Aki engedékeny asszonyával szemben, az nem fog jó dolgot megérni. Az az asszony, aki nem fél, szemtelenebb, mint a kecske. Szeresd feleségedet, mint lelkedet és rázd meg, mint az almafát. Ha reggel megverted, ne felejtse ugyanazt tenni délben is. Az asszony utja a tüzhelytől csak a küszöbig tart. Az asszony, meg a részeg hamar könyezik. A bolond meghazasodik, az okos felakasztja magát. A mezőn megcsal a lovad és odahaza a feleséged. Verd ki a bundát s melegebb lesz, verd meg az asszonyt és hübb leszen. Minél jobban vered az asszonyt, annál jobb lesz az ebéd.

A virághagymák kezelése, hogy telen a szobában bőségesen virágozzanak. Főfeltételek ehhez 1. erős, egészséges, jól előkészített virághagymák 2. jó, egészséges, homokos kertiföld és 3. a kellő időben, tehát szeptember, legkésőbb október közepéig a hagymákat cserepekben elültetni. A legjobb föld a vakondtúrás által felhanyt, vagy gyepféglákból eredő legelőföld, melyet még 1/5 rész jó folyóhomokkal kell vegyíteni. A legszebb télvirágok a jáczint, tulipán-freesia, tazetta, narczis, crocus, amaryllis és a gyöngyvirág: utóbbi csak november elejével ültetendő, míg az előbbieneket már szeptember — október elejével kell ültetni, Egy-egy cserepbe ültetendők: Jáczintból 1—2 darab, — tulipántból 3—5 darab, — freesiából 5—8 darab, — narcisból 3—5 darab, — crocusból 5—10 darab, — amaryllisból csak 1 darab, — és gyöngyvirágból 10—15 darab, hogy virágzó növényekkel telt cserepeket

kapjunk. A jáczintok teljes 4 hónapot igényelnek: a cserepeket egészen a földbe kell beásni és valamely fedett sötét helyre állítani, hol azok a cserepekben lassan gyökerezzenek; hogy ezután a szoba melegében hajthatassuk. Gyökér nélküli virághagymákat soha sem szabad meleg helyiségben hajtatni, mivel a bimbó a hagymában megromlik és táplálék hiányában, mely a gyökerek által szivatik fel, virágot nem fejleszthet. Ez a gyöngyvirág kivételével a többi virághagymákra is vonatkozik, melyek a cserepekbe való ültetésük után azonnal meleg helyiségbe hozandók és egyenlő nedvesen tartandók. Tulipán, tazetta és narcis a hajtatás előtt 5—6 hétig sötét hűvös helyekre állítandók, ami a jövő virágokra nagy előnnyel van; úgyszintén a freesiák is, melyek kiváló finom illatúak; ha 5—6 hét után a gumók hajtanak, világos, nem nagyon meleg helyre — legjobban ablakokba — állítandók, ép ugy a koránvirágzó crocusi is. Az amaryllisek elegáns növények meleg szobák részére. Az elültetett virághagymákat folyvást mérsékelt nedvesen kell tartani, hogy jól gyökerezzenek; ha cserepekben hajtatunk és a föld csak kissé száraz lesz, langyos esővízzel kell öntözni; ha a levelek már hajtanak és a bimbók már láthatók, teljes virágzásukig sokat kell öntözni; az elvirágzás után mindig mérsékeltbben kell öntözni és ha a levelek elsárgulnak, már fel kell hagyni az öntözéssel és a hagymákat egész szárazon hagyjuk állani. Valamennyi cserepben elvirágzott virághagyma a következő évben hajtatásra már nem képes és értéktelen, de ősszel a kertbe beültetve, még több éven át állhatnak és virágozhatnak.

A tolnamegyei főszolgabíróhoz beállit egy napon Márton gazda, akit nagy tisztelet környékez falujában, mert dolgos, tisztességtudó, becsületes ember. A szolgabíró meglepetve kérdi tőle:

— Ni, ni, Marton gazda! Hát kelmed miért keresi a törvényt?

— Nincs nekem, kérem alássan semmi ügyesbajos dolgom. Egészen más járatban vagyok én itt.

— Beszéljen csak, Márton gazda, beszéljen.

— Egy utlevél kellene Amerikába.

— Talán meszet evett kelmed valahol? Minek az az utlevél?

— Kiköltözködöm, kérem alássan, megpróbálom ott is.

A szolgabíró hoszszu szónoklatot tartott, amelyben kifejtette, hogy Amerikát is csak a lelketlen ügynökök festették le ígérlet földjének és sok más egyebet elmondott még, amit ezerszer megírtak már az újságok vezércikkirői. Márton gazda áhitatosan végighallgatta az egészet, de aztán fejcsóválva mondta:

— Már nekem az is mindegy. Rosszabb már ott sem lehet, mint itt. Van nekem egy kis könyvem, az azt mondja, hogy Magyarországról ki kell vándorolni, mert egyre rosszabb sora lesz itt a gazdaembernek.

A szolgabíró éktelen haragra gyuladt:

— Micsoda könyv az?

— Én bizony nem tudom a címét, csak annyit tudok, hogy minden gazdának van itt belőle!

— Hallatlan! Hát a szociálisták már itt is bolondítják a népet? No várjon! Elkobzom mind egy szálíg.

Márton gazdának kiderült az arca.

— Igazán elkobozza tollunk szolgabíró ur?

— De el ám! Mind egy szálíg! Csak mutassa majd meg kelmed, hogy micsoda könyv az.

— Akkor hát nem is költözöm én el innét, csak ezt a könyvet kobozza el tőlem a szolgabíró uram, ihol a könyv, magamnál hordom.

És átadta az — adókönyvecskéjét.

— Lássá szolgabíró uram, ebből lehet kioldvasni a gazdaember sanyaru sorsát!

AZ „ABONY” REGÉNYTARA.

A N Ő.

Regény.

Írta: **Boross Lajos.**

(Folytatás.)

A leány lelkében világosság támadt, megragadta Károly karját.

— Te tudsz valamit, ugy-e, te tudod amit

én csak sejtek. Valami borzasztót, valami retteneteket. Miért szakítottak el anyámtól? Mondd Károly, beszélj, az Istenre kérlek, miért hoztak el kedves jó anyámtól?

Károly összeszorította az öklét, — anyádtól, melyik anyádtól? Van neked anyád? Van . . . ?

Nem mondotta tovább. Egy vasmarok szorult az ajkára, egy vas — és mégis jóságos kéz, hogy megakadályozzon egy nagy bünt, — ártatlan, szüztiszta, galamb lélek megölését. A nagy-apa volt. Szigoruan nézett a fiura s aztán bosszusan dörmögte:

— Mit beszéltek, csarsogtok itt össze-vissza. Nézz meg az ember. Hát te azzal mulattatod Eviát, hogy itt megpityeregtetted, ahelyett hogy illendően mulattatnád. Mondhatom szép gavallér vagy.

Károly sáppadtan hallgatta a látszólag tréfás rendreutasítást s azután belátta, hogy mily szörnyű tettet akart végbevinni, mikor majd felfedezte az anya gyalázatát — a leánya előtt. Odahajolt a nagyapus kezére és tiszteletteljesen, hálával megcsókolta azt.

— Ne nyald az én kezemet, nem vagyok én herczegprimás — dörmögte az öreg féltréfán — eredj segíts nagyanyádnak almát szedni, ezután majd én kurizálok a viaszbabának. Adta-kölykei, még megrikatják egymást.

Károly szó nélkül elkotródott.

— De nagyapus — szólt szepegeve Elvira — én vagyok a hibás, nem Károly, miért bántja szegényt. Én sirtam.

Horváth uram kétfelé törölte a bajszát.

— Jó, jó, csak védj az ilyen-olyan adtát. No lám, hogy védi a lány a legényt. Nem szégyeljük? mi?

Borostás szakállával piros rózsát dörszölt Elvira arczára, de biz a viaszbaba nem nevetett, mint máskor csengő kacagással, hanem a nagyatyus nyaka köré fonta a karjait s nagy szomoruan kérdezte:

— Hát miért nem szabad nekem haza mennem nagyapus?

A nagyapus most az egyszer nagy zavarban volt. Mit feleljen erre az egyenes kérdésre. Nem volt ő miniszter, hogy pithiai feleletet adjon, mint azok — már mint miniszterek — szoktak adni az interpellációkra. A nagyatyus még szükségből sem hazudott ebben a földi életben. Node szükség törvényt ront. Ölbe kapta Elvirát, mint valami igazi viaszbabát s vitte a nagymamához, föllentvén a következőket:

— Hát a te anyádra én nagyon haragszom és azért nem eresztelek még soká haza. Hadd haragudjék ő is. Persze, az apádnak ugy kellett téged erővel elszoctetni hazulról, mert anyád nem eresztett volna. Pedig neked nagy szükséged van ám a mi levegőnkre, ott Pesten hamarosan elvitt volna a sárgalábu halál. És az anyád még sem akart eresztetni, mert azt mondja, nem tud nélküled meglenni. Az apád aztán ellopott. Hát csak nem hagy meghalni. De az anyád nem bánta volna, ha meghalsz is, csak ott légy mellette, ott ül a szoknyáján.

Elvira odaborult a nagyapa vállára és ugy sóhajtott:

— Kedves, jó édes anyám! . . .

De már erre a sóhajtasra tótágast állt az öregben a lélek. — No ugyan ő hijába feketíti olyan hathatósan azt az asszonyt, minél jobban feketíti, annál jobban sóhajtozik utána ez a fruska.

— Hallod-e lányom, téged azért hozott ide az apád, hogy hizzál, pirosodjál, nem pediglen, hogy sápitózzál, mint valami kárvalott cigány. És ha még egyszer nekem pityeregsz, vagy sóhajtozol, úgy ellaznakollak ezen dohány-zsacskóval, hogy még azt is elfelejtjed, merre van Pest. Értetted?

Noj'szen! Nagyon félt Elvira a nagyapa

dohány-zsacsókjától! Hanem igenis azt értette, hogy nincs ám otthon semmi baj, hanem őt azért lopták el az édesanyjától, mert az a nagy szeretet miatt nem akarta elereszteni.

Mennyire szereti őt a kedves mama és mennyire szereti ő az édes anyját, a kedves jó mamuskáját!

Odaugrott a mord arcú öregatyus nyakába, össze-vissza csókolta esattanós puszikkal s végül olyan trillázva futott el, hogy nagyapa nagymegelégedéssel dugta kellő-helyére a dohány-zsacsót, látván, hogy mennyire nincs már arra szükség.

— Hanem az a kofa-száju tintanyaló majd elrontott mindent — dörmögte ujjával Károly felé fenyegetve.

(Folyt. köv.)

Kitűnő csemege szőlő eladó; felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Fényképészeti műterem megnyitása.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Abonyban a Bedekovits-féle házban, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

fényképészeti műtermet

építettem.

Készítek mindenféle nagyságu és kivitelű fényképeket a legolcsóbb árak mellett.

Felvételeket eszközölök házon kívül is, valamint régi fényképekről másolatokat élet nagyságban.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri kiváló tisztelettel

LUKÁCS I.
fényképész.

Egy jó családból való fiú felvétetik nyomdásztanulónak, lapunk kiadóhivatalába.

Nagy bútor eladás!

Rendkívül olcsó árak!

JELINEK B. A. és FIA
bútor-áruházában

Budapest, VII. Kerepesi-ut 8.
földszinti helyiségek.

A padló a mosás által üveg keménységet nyer.

El van ismerve, hogy a Berkes-féle

EMKE

spiritusz padló fénymáz teljesen szagtalan, legjobb, legtartóssabb és legszebb fénnel bír.

Kapható:

Havas Ignác

vas és fűszer kereskedésében.

3-3

Könyvbe bevezetésnek helyettesítője is alkalmas.

Szavazza törlővel tükör fényességet nyer.

Gyorsan szárad egy óra múlva a szoba lakhatóvá válik.

SZERDAHELYI JÁNOS

könyvnyomdája, könyv-, papir- és irodaszerkereskedése
Abonyban.

Van szerencsém a t. szülőket értesíteni, hogy az e hóban kezdődő új iskolai évben fiú és leány polgári iskolai, valamint az összes elemi iskolai tankönyvek a legolcsóbb árban kaphatók üzletemben.

Tisztelettel

Szerdahelyi János.

HIRDETME NY.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy intézetünk ezentul földbirtokokra jelzalogos bekebelezése mellett tőkét és kamatot magukban foglaló törlesztéses kölcsönöket is engedélyez. — Ezen kölcsönök

4 és 4¹/₂ százalékos kamat

alján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza.

A 4 százalékos kamatuakra nézve:

100 kor. után	25 év alatt	7 kor.	30 fill.
" " "	30 " "	6 " "	55 " "
" " "	35 " "	6 " "	15 " "
" " "	40 " "	5 " "	80 " "
" " "	45 " "	5 " "	45 " "
" " "	50 " "	5 " "	30 " "

A 4¹/₂ százalékos kamatuakra nézve:

100 kor. után	25 év alatt	7 kor.	55 fill.
" " "	30 " "	6 " "	90 " "
" " "	35 " "	6 " "	40 " "
" " "	40 " "	6 " "	— " "
" " "	45 " "	5 " "	80 " "
" " "	50 " "	5 " "	60 " "

Ezen összegekben úgy a tőketörlesztés mint a kamat bennfoglaltatik és semmiféle kezelési költség nem számittatik. Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

4-5

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál

A CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK
(Városház épület.)

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
továbbá járgány-cseplőgépek, lóhere-öséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénaxvűtők, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes aczéi-ekék.

3- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árfjegyzékek kired maóra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára.